

SVETOVID-19

ГЕНЕТСКЕ И ЕПИГЕНЕТСКЕ ДЕТЕРМИНАНТЕ
ПОДЛОЖНОСТИ, ТЕЖИНЕ И ИСХОДА
SARS-COV-2 ИНФЕКЦИЈЕ

svetovid-19.com

Шта је то SVETOVID-19?

SVETOVID-19 је скраћеница научно-истраживачког пројекта чији је пун назив „Генетске и епигенетске детерминанте подложности, тежине и исхода SARS-CoV-2 инфекције“. Познато је да су особине сваког човека предодређене његовим наслеђем у чијој су основи гени – делови дезоксирибонуклеинске киселине (ДНК). Међутим, током развоја организма продукти гена, који су у основи протеинске молекуле, ступају у сложене односе како међу собом тако и са материјом која се налази у спољашњој средини а коју човек уноси у свој организам (нпр. бактерије, вируси, храна, токсини) или је њој на други начин изложен (нпр. јонизујуће зрачење). Додатно, током времена долази до малих измена генетског материјала и његових продуката, због чега настају природне варијације истих гена међу различитим људима. Свеукупно, здравље или болест сваког појединца су заправо последица сложених и само делом познатих веза између свих ових чинилаца. Када болест већ настане, поузданост предвиђање даљег њеног тока и крајњег исхода зависи од тога колико је наше сазнање о свим факторима који су важни за настанак и развој те болести. Такав је случај и са инфекцијом коронавирусом, SARS-CoV-2 и болешћу коју он изазива, ковидом 19. Управо је рад на открићима нових чинилаца и њихових међусобних веза код ове болести предмет истраживања пројекта SVETOVID-19.

Које новине доноси рад на пројекту SVETOVID-19?

Циљеви пројекта су да се испита утицај одређених гена и њихових продуката као и других особина самог болесника на то колико је организам подложен SARS-CoV-2 инфекцији, да ли ће се развити тешка болест и да ли ће особа инфицирана вирусом преживети или не. Пажња истраживача је пре свега усмерена на оне гене који су важни за функцију имунског система и борбу против вируса. Сви појединачни подаци које се радом истраживача прикупе ће се потом анализирати сложеним статистичким прорачунима који се користе за предвиђање шта ће се дешавати са болесником током развоја ковида 19. Досадашње искуство и пракса током борбе са пандемијом вируса SARS-CoV-2 су показали да није лако предвидети да ли ће се нека особа инфицирати или не, да ли ће, када се инфицира, да развије клиничке знаке ковида 19, шта ће се с њом даље дешавати ако се појаве симптоми обољења и како ће се најзад болест окончати. Уколико би наша предвиђања била тачнија, то би значајно помогло у превенцији и терапији ковида 19, а за то су нам потребна нова важна знања. Нека од њих ће донети рад на пројекту SVETOVID-19.

Како ће се одвијати рад истраживача на пројекту SVETOVID-19?

Рад са људима, здравим особама и болесницима који су оболели од ковида 19 ће бити основа истраживачког пројекта SVETOVID-19. Биће неопходно да се здравствено стање тих особа прати врло детаљно, знатно детаљније него у свакодневној клиничкој пракси, због чега ће се организовати посебан вид испитивања који се назива опсервациона клиничка студија. Ово испитивање ће се вршити у складу са најсавременијим стандардима у науци и медицини, уз одобрење надлежних етичких органа, због чега оно ни на један начин неће значајно нашкодити испитанику у студији.

Приликом праћења здравственог стања тих особа прикупиће се сви подаци који су потребни за каснију математичку односно статистичку анализу. Дobar део истраживања ће се спровести у лабораторији, а за шта ће се користи крв која је узоркована код особа које су укључене у клиничко испитивање. Из узорака крви тих особа ће се издвојити одговарајући гени и протеини да би се детаљно проучила њихова структура. Тај поступак се назива генотипизација и епигентеска анализа. На тај начин ће се тачно одредити они молекули који су кључни за животни циклус SARS-CoV-2 вируса и/или имунски одговор организма. Када истраживачи пројекта SVETOVID-19 најзад прикупе све податке и заједно их и детаљно анализирају, моћи ће да процењују каква и колика је шанса да се нека особа инфицира вирусом и какви ће бити крајњи исходи ковида 19 код самих болесника.

Какав је значај пројекта SVETOVID-19 за нашу земљу и свет ?

Пројекат SVETOVID-19 припада фундаменталним медицинским истраживањима а то је онај део истраживачког рада у коме се откривају сасвим нова, до тада непозната знања о болестима. Због тога се очекује да ће резултати пројекта побудити дужну пажњу научне и медицинске јавности и код нас и у свету, што ће допринети афирмацији наше науке и праксе. Од резултата пројекта се очекују и додатне, индиректне користи. Истраживачи се надају да ће рад на пројекту унапредити класификацију ризика за настанак инфекције вирусом и развој ковида 19 код становништва Србије, да ће поузданије идентификовати појединце са већим здравственим ризиком што ће у крајњем помоћи да се мере превенције и терапије што боље прилагоде сваком појединачном, индивидуалном болеснику коју треба лечити односно здравој особи коју треба заштитити од инфекције. Крајње користи оваквих резултата би требало да буду повећање друштвеног благостања кроз оптималну расподелу средстава у борби против пандемије и смањење терета и трошкова болести. Од посебног значаја је то што су у пројекту SVETOVID-19 ангажовани и млади истраживачи тако да се њима сада пружају нове могућности за рад и напредовање, због чега су улагања у ово истраживање заправо и допринос нашој будућности.

Где и када ће се спроводити пројекат SVETOVID-19 и ко су његови истраживачи ?

Пројекат SVETOVID-19 ће се спроводити у Крагујевцу, носилац истраживачког рада ће бити Факултет медицинских наука, у сарадњи са својим наставним базама, Универзитетским клиничким центром Крагујевац, Институтом за јавно здравље Крагујевац и Домом здравља Крагујевац. На пројекту ће радити укупно 12 истраживача са академским звањима од редовног професора до истраживача сарадника, из области микробиологије, имунологије, инфективних болести, хематологије, интерне медицине, фармакологије, генетике и молекуларне биологије. Руководилац пројекта је проф. др Дејан Баскић, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област фармацеутска микробиологија и специјалиста клиничке микробиологије Института за јавно здравље Крагујевац.

Више информација о пројекту путем интернет сајта <http://svetovid-19.com>

SVETOVID-19

svetovid-19.com